

Varför slänga mat som kan bli någons lyx?

När matpriserna stiger [skriver Dagens Nyheter i april 2022 om Kristina](#) som åker sju timmar för att handla matsvinn till reducerat pris. Och hon är inte ensam. I februari öppnade Stockholms stadsmission sin tredje matbutik och antalet medlemmar har redan sprängt alla prognoser. Men fattigdom är inte nytt i Sverige. Vi återpublicerar nu vår artikel om Matmissionen från 2017.

Att ta vara på en del av allt det som annars slängs. Och sälja billigt till dem som lever i ekonomisk utsatthet. Det är Matmissionen.

Matsvinnet från butiker och grossister är så stort att det är svårt att fatta.

– Tio ton gurkor levererades i felmärkta kartonger. Sju hann aldrig fram till oss innan de blev förstörda men tre ton tog vi hand om och sålde för en krona styck till medlemmar. Icke medlemmar fick betala tre kronor.

Christophe Hanson är verksamhetsansvarig för Matmissionen på Hägerstensåsen i södra Stockholm. Han kallar butiken för en social supermarket.

– Vi har mycket glada kunder. Och ingen stress.

Klockan är halv tolv och utanför butiken som öppnar om en halvtimme är det redan kö.

Alla är välkomna. Utgångspriserna är låga. Men den som är medlem betalar bara en tredjedel av det som står på prislappen. Här säljs varor som skulle slängts i de vanliga butikerna de kommer ifrån. De kan ha kort datum, torrvaror säljs även efter bäst före-datum här enligt överenskommelse med leverantörerna. Eller så har varorna lite skavanker. Kanske märks det mest på frukt och grönt. Ett parti svartprickiga bananer som ligger framme ser inte riktigt ut som en kräsen konsument är van vid.

– Här är folk inställda på att det inte ser perfekt ut. Om du betalar fullt då förväntar du dig att varan ska vara perfekt på alla sätt.

Men en hel del är sådant där leverantörerna helt enkelt räknat fel och beställt för mycket.

– Som de här champinjonerna, säger Christophe och skrattar, vi har mängder med svamp.

Matmissionens två butiker ägs och drivs av Stockholms Stadsmission, Axfood är medgrundare. Den som lever på försörjningsstöd, etablerings- eller garantiersättning eller Migrationsverkets dagersättning är automatiskt kvalificerad för ett medlemskap.

Den som har sjukpenning, sjukersättning, A-kassa, pension,

föräldrapenning, aktivitetssättning, aktivitetsstöd, löneutmätning eller lön måste visa att inkomsten är mindre än 8 960 kronor i månaden efter skatt för att bli medlem. Det kommer hela tiden nya medlemmar, just nu är antalet drygt 3 000.

– Vi samarbetar med socialförvaltningar så de kan skriva intyg. Det kan vara svårt för folk att veta exakt vilken inkomst de har, och då behöver inte vi utreda det, säger Christophe Hanson

Han har själv varit arbetslös och lusläst lågpriser i reklamblad för att få matkontot att gå ihop.

– Jag var vegetarian då och köpte billig vitkål på ett ställe och morötter på ett annat.

Även den som har ont om pengar vill kanske kunna handla ekologiskt. Den möjligheten finns här. Och att ibland kunna unna sig.

– Har du ett par tusen att leva på då köper du inte ankbröst, men om du kan få det för 20 kronor då blir det en lyx.

Butiken har öppnat och köerna till de två kassorna ringlar långa. Varukorgarna är välfyllda. Maxinköp per vecka är 250 kronor efter att rabatten är dragen.

Matmissionen har också arbetsträning, just nu med 13 deltagare. Den kund som vill får hjälp i kassan att packa sina varor. Lite extra omtanke.

Text och bild: Anna Fredriksson

Läs mer:

stadsmissionen.se/matmissionen